

REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
SEDIUL CIOCANA

mun. Chișinău, str. Mihail Sadoveanu, nr. 24/1,
Republica Moldova, MD-2044,
tel./fax (+373 22) 333 665; (022) 337 520
e-mail: jci@justice.md

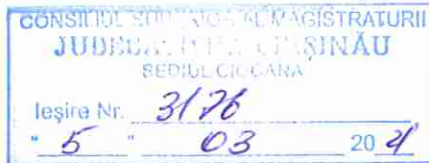
*Sediul specializat în examinarea cauzelor cu privire la activitatea
judecătorului de instrucție și în materie contravențională*

REPUBLIC OF MOLDOVA
THE COURT OF CHISINAU
CIOCANA COURT OFFICE

Chisinau city, Mihail Sadoveanu street, nr. 24/1,
Republic of Moldova, MD-2044,
tel./fax (+373 22) 333 665; (022) 337 520
e-mail: jci@justice.md

*The Court Office specialized in the examination of the cases concerning
the activity of the investigative judge and in contraventional matters*

Curtea Constituțională

Mun. Chișinău, str. AL. Lăpușneanu 28, MD-2004

Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, Vă expediază în adresa Dvs, dosarul cu nr. de referință 5r-2739/2020, contestația depusă de către Gorbuli Andrei Nicolai, împotriva de procesului-verbal cu privire la contravenție ANTA 01012738, pentru controlul constituționalității prevederilor conținute în "articolul 439/1 din Codul contravențional".

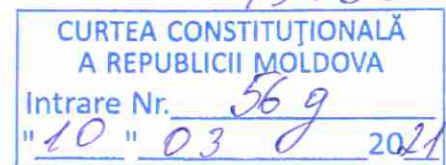
Anexe: Cauza nr. 5r-2739/2020, pe 56 file.

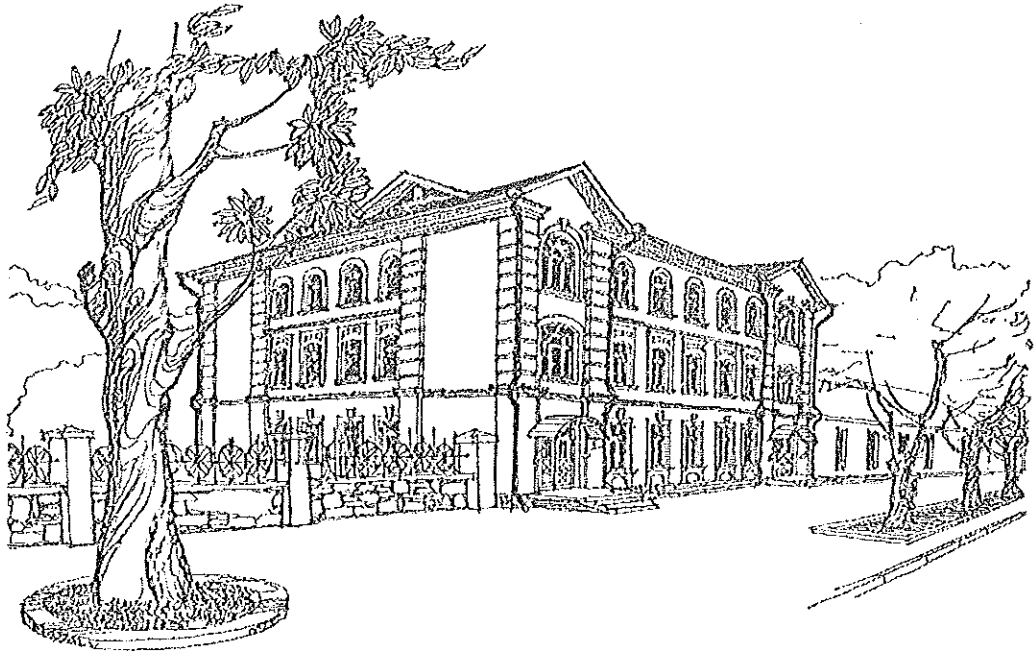
dosar respins

Vicepreședinte, Ghenadie Pavliuc
Judecătoria Chișinău

Grefier: Silvia Vanc
n. tel. 068298108

Vanc

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

A. Autorul excepției de neconstituționalitate¹

A.1. Persoană fizică

1. Nume: Gorbuli

2. Prenume: Andrei

5. Reprezentant (dacă este cazul): avocat Violina Munteanu,

A.3. Instanța de judecată

1. Denumirea instanței de judecată/sediu: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana

2. Judecător/complet de judecată: Serghei Papuha

4. Adresa instanței de judecată: mun. Chișinău, str. Mihail Sadoveanu, 24/1

5. Telefonul și e-mail-ul instanței de judecată: (022) 42-53-22; 33-75-20; 33-37-54, jci@justice.md

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun²

La data de 17.07.2020, ora 13.00, agentul constator Garbuz Victor din cadrul Agenției Naționale Transport Auto a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție cu nr. 6082248042792415, pe numele Gorbuli Andrei a.n. 16.09.1970, pentru comiterea contravenției prevăzute la art. 197 alin. (1) Cod contravențional.

În procesul verbal cu privire la contravenție s-au descris următoarele fapte, după cum urmează: „ În urma realizării planului comun cu INSP și SFS privind combaterea transportului ilicit de pasageri a fost supusă verificării unitatea de transport sus menționată (Dacia Logan cu numere de înmatriculare NNV 477) unde s-a constatat că conducătorul auto efectua transport rutier contra cost de persoane, trafic menționat din mun. Chișinău spre mun. Bălți. Transportând 5 cinci persoane.”

Agentul constator a întocmit și proces-verbal de reținere a plăcuțelor cu numărul de înmatriculare, și a certificatului de înmatriculare Seria ANTA nr. 004894 din 17.07.2020. Iar, în temeiul art. 439¹ Codul contravențional s-a efectuat reținerea plăcuțelor cu numărul de înmatriculare și a certificatului de înmatriculare a autovehiculului de model Dacia Logan cu numere de înmatriculare NNV 477 (certificat de înmatriculare nr. 195608EC9).

Mijlocul de transport de model Dacia Logan cu numere de înmatriculare aparține cu drept de proprietate lui Ciprian Munteanu, fapt confirmat prin certificatul de înmatriculare a automobilului. Astfel, contravenientul nu este proprietarul mijlocului de transport căruia i-au fost ridicate plăcuțele cu numărul de înmatriculare și certificatul de înmatriculare.

Potrivit celor menționate, agentul constator a emis decizie cu aplicarea sancțiunii contravenționale sub formă de amendă în mărime de 200 u. c., ceea ce constituie 10 000 lei, aplicând patru puncte de penalizare și măsură procesuală de constrângere sub formă de suspendarea dreptului de utilizare a vehiculului rutier.

Amenda aplicată de agentul constator a fost achitată în termen de 72 ore în mărime de 5000 lei.

Decizia agentului constator din 17.07.2020 emisă în baza procesului-verbal cu privire la contravenție din 17.07.2020, nr. 6082248042792415 a fost contestată în latura aplicării măsurii procesuale de constrângere cu suspendarea dreptului de utilizare a vehiculului rutier.

Contestația asupra decizie agentului constator, menționată supra se află spre examinare pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana în procedura judecătorului Serghei Papuha.

² a formularului trebuie să conțină un rezumat al informațiilor pertinente referitoare la cauza dedusă judecării instanței de drept comun. a.e. instanței în fața căreia sau de care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate

C. Obiectul sesizării³

Prezenta sesizare are ca obiect exercitarea controlului constituționalității articolului 439¹ din Codul contravențional al Republicii Moldova, prin prisma dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 46 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova.

Potrivit dispozițiilor art. 439¹ Codul contravențional, (1) Suspendarea dreptului de utilizare a vehiculului rutier constă în interzicerea temporară persoanei fizice și/sau persoanei juridice de a utiliza un anumit vehicul rutier prin reținerea plăcuțelor cu numărul de înmatriculare și a certificatului de înmatriculare. Suspendarea dreptului de utilizare a vehiculului rutier este aplicată în cazul în care vehiculul a fost folosit la săvârșirea contravențiilor prevăzute la art. 197 alin. (1)-(3), (5), (6), (9), (17), (22), (23), art.2001 alin.(2) și (3) și la art.224 alin.(5), (6), (11) și (12).

(2) Suspendarea dreptului de utilizare a vehiculului rutier se aplică pînă la momentul achitării sancțiunii pentru contravenția respectivă, cu excepția contravențiilor prevăzute la art.197 alin.(1)-(3) și (17), pentru care măsura de suspendare se va aplica pe un termen de 6 luni.

(3) Măsura de suspendare a dreptului de utilizare a vehiculului rutier încetează și plăcuțele cu numărul de înmatriculare împreună cu certificatul de înmatriculare se restituie, la cererea contravenientului, cu condiția prezentării dovezii de achitare a amenzii, iar în cazul contravențiilor prevăzute la art.197 alin.(1)-(3) și (17) - după expirarea termenului de 6 luni.

³ Art. 107 din Constituția Republicii Moldova prevede că: *„În procesul de soluționare a formularului se vor menționa prevederile contestate în fața Curții Constituționale, potrivit competenței sale ratione materiae. Prevederile trebuie să fie aplicabile la soluționarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.”*

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție⁴

Potrivit articolului 1 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova, Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, **drepturile și libertățile lui**, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și **sînt garantate**.

Potrivit articolul 46 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului, sînt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile art. 439¹ Cod contravențional, aplicat în cazul sancționării potrivit art. 197 alin. (1) Cod contravențional, sunt contrare dispozițiilor articolelor 1 alin. (3), 46 alin. (1) din Constituție, deoarece nu asigură legalitatea și certitudinea juridică, iar, în acest sens, articolul 23 alin. (2) din Constituție impune adoptarea de către legislator a unor legi accesibile și previzibile.

E. Argumentarea pretinsei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție⁵

Potrivit art. 197 alin. (1) Cod contravențional, efectuarea transportului rutier de persoane, contra cost, cu vehicule rutiere construite și echipate cu mai puțin de 9 locuri pe scaune, inclusiv locul conducătorului auto, fără a fi înregistrat în condițiile Codului transporturilor rutiere se sancționează cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale cu sau fără 4 puncte de penalizare aplicate persoanei fizice și cu amendă de la 500 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

Potrivit art. 432 lit.f) Cod contravențional, agentul constatator este în drept să aplice, în limitele competenței, următoarele măsuri procesuale de constrângere: f) suspendarea dreptului de utilizare a vehiculului rutier.

Potrivit art. 439¹ alin. (1) Cod contravențional, suspendarea dreptului de utilizare a vehiculului rutier constă în interzicerea temporară persoanei fizice și/sau persoanei juridice de a utiliza un anumit vehicul rutier prin reținerea plăcuțelor cu numărul de înmatriculare și a certificatului de înmatriculare. Suspendarea dreptului de utilizare a vehiculului rutier este aplicată în cazul în care vehiculul a fost folosit la săvârșirea contravențiilor prevăzute la art.197 alin.(1)-(3), (5), (6), (9), (17), (22), (23), art.200¹ alin.(2) și (3) și la art.224 alin.(5), (6), (11) și (12).

(2) Suspendarea dreptului de utilizare a vehiculului rutier se aplică pînă la momentul achitării sancțiunii pentru contravenția respectivă, cu excepția contravențiilor prevăzute la art.197 alin.(1)-(3) și (17), pentru care măsura de suspendare se va aplica pe un termen de 6 luni.

(3) Măsura de suspendare a dreptului de utilizare a vehiculului rutier încetează și plăcuțele cu numărul de înmatriculare împreună cu certificatul de înmatriculare se restituie, la cererea contravenientului, cu condiția prezentării dovezii de achitare a amenzii, iar în cazul contravențiilor prevăzute la art.197 alin.(1)-(3) și (17) - după expirarea termenului de 6 luni.

Autorul sesizării consideră că, în cazul comiterii contravenției prevăzute de art. 197 alin. (1) Cod contravențional de o persoană fizică, care a efectuat transportul rutier de persoane, cu vehicul rutier al cărui proprietar nu este, fiindu-i aplicată măsura de constrângere - suspendarea dreptului de utilizare a vehiculului rutier, este pedepsit proprietarul vehiculului, el fiind privat prin

⁵ Pe partea a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta, după caz, de ce consideră că îl este încălcat unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție. Este recomandabil ca acesta să urmeze, în argumentarea sa, următorii pași: (1) dacă unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție este prevăzută de lege; în caz afirmativ, (2) dacă ingerința urmărește un scop legitim permis de Constituție; în caz afirmativ, (3) dacă există o legătură rațională între ingerință și scopul legitim urmărit; în caz afirmativ, (4) dacă ar putea fi instituite alte măsuri legislative la fel de eficiente și mai puțin intruzive pentru drepturile fundamentale în discuție; în caz afirmativ, (5) dacă ingerința este proporțională cu scopul legitim urmărit.

interzicerea temporară persoanei fizice și/sau persoanei juridice de a utiliza un anumit vehicul rutier prin reținerea plăcuțelor cu numărul de înmatriculare și a certificatului de înmatriculare pe un termen de 6 luni.

Astfel, norma art. 439¹ alin. (1) Cod contravențional, dă dreptul agentului constatatator să aplice măsura de constrângere, în cazul sancționării potrivit art. 197 alin. (1) Cod contravențional - să suspende dreptul de utilizare a vehiculului rutier prin interzicerea temporară persoanei fizice și/sau persoanei juridice de a utiliza un anumit vehicul rutier prin reținerea plăcuțelor cu numărul de înmatriculare și a certificatului de înmatriculare, încălcând dreptul de proprietate al altei persoane, care este proprietarul vehiculului, care nu este contravenient.

Exigențele statului de drept presupun, *inter alia*, asigurarea legalității și a certitudinii juridice (Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011, § 41). În acest sens, articolul 23 alin. (2) din Constituție impune adoptarea de către legislator a unor legi accesibile și previzibile.

La rândul ei, exigența previzibilității este îndeplinită atunci când persoana poate - în caz de necesitate, cu o asistență juridică adecvată - să prevadă, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele pe care le poate avea o anumită conduită (*Gestur Jónsson și Ragnar Halldór Hall v. Islanda*, 30 octombrie 2018, § 88; *Berardi și Mularoni v. San Marino*, 10 ianuarie 2019, § 40).

Totodată, pentru ca legea să îndeplinească exigența previzibilității, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii discreționare a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a-i oferi persoanei o protecție adecvată împotriva arbitrarului (*Sissanis v. România*, 25 ianuarie 2007, § 66; *Seychell v. Malta*, 28 august 2018, § 50-52).

La elaborarea unui act normativ, legislatorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor calității, accesibilitatea și previzibilitatea.

În particular, textul legislativ trebuie să corespundă principiului coerenței. Ori, prevederile normei art. 439¹ alin. (1) Cod contravențional sînt incerte, imprevizibile, dând posibilitate, în cazul sancționării contravenientului, care nu este proprietarul vehiculului rutier, să priveze proprietarul vehiculului de bunul său, fapt care este inadmisibil.

În aceste condiții, problema semnalată prin excepția de neconstituționalitate încalcă dreptul de proprietate a unei alte persoane decât contravenientul, motiv din care are loc o ingerință într-un drept fundamental al acesteia.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)⁶

1. Copia buletinului de identitate pe numele Gorbuli Andrei;
2. copia procesului-verbal cu privire la contravenție;
3. copia procesului-verbal de reținerea plăcuțelor cu numărul de înmatriculare și a certificatului de înmatriculare;
4. copia certificatului de înmatriculare;
5. copia cererii proprietarului autovehiculului;
6. răspunsul cu nr. 11/1-1-6213 din 28.07.2020, emis de ANTA.

⁶ În partea a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va enumera documentele relevante (extrasul cu prevederile contestate, alte hotărâri sau decizii ale Curții Constituționale cu un obiect similar, alte hotărâri sau decizii cu obiect similar de alte curți constituționale, jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, studii de drept comparat), pe care

G. Declarația și semnătura autorului sesizării⁷

Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Gorbuli Andrei**19 noiembrie 2020**

*ca parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va declara pe propria sa onoare că informațiile prezentate Curții
sunt exacte, semnând la final.*

Dosarul nr. 5r-2739/2020
/4-20089770-12-5r-28072020/

52

ÎNCHEIERE

08 decembrie 2020

mun.Chșinău

Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana)

Instanța compusă din:

Președinte de ședință, judecător

Grefier

Cu participarea

Apărătorului

Serghei Papuha

Veaceslav Soltan

Violina Munteanu

Examinând în ședință de judecată publică cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de către apărătorul Violina Munteanu în interesele contravenientului Andrei Gorbuli în cadrul contestației înaintată de către **Andrei Gorbuli**, în ordinea art. 448 Cod contravențional, asupra procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare din data de 17.07.2020, intentat în privința sa în baza art. 197 al. 1 Cod contravențional al RM, instanța de judecată, -

A C O N S T A T A T :

În procedura Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) se află în examinare contestația înaintată de către **Andrei Gorbuli**, în ordinea art. 448 Cod contravențional, asupra procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare din data de 17.07.2020, intentat în privința sa în baza art. 197 al. 1 Cod contravențional al RM.

La data de 19.11.2020 contravenientul Andrei Gorbuli, a înaintat o cerere de ridicare a excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 439/1 din Codul contravențional, prin prisma art. 1 al. 3 și art. 46 al. 1 din Constituția Republicii Moldova.

În motivarea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a invocat, că textul legislativ trebuie să corespundă principiului coerenței, ori prevederile art. 439/1 al. 1 Cod contravențional sunt incerte, imprevizibile, dând posibilitate, în cazul sancționării contravenientului, care nu este proprietarul vehiculului rutier, să priveze proprietarul vehiculului de bunul său, fapt care este inadmisibil.

Reieșind din prevederile art. 7 al. 3 Cod de procedură penală și din textul hotărârii nr. 2 din 09.02.2016 a Curții Constituționale solicită ridicarea excepției de neconstituționalitate privind art. 439/1 din Codul contravențional și transmiterea Curții Constituționale sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 439/1 din Codul contravențional.

În ședința de judecată petiționarul Andrei Gorbuli nu s-a prezentat, în baza cererii din 09.11.2020 a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, solicitând admiterea contestației și a cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 439/1 din Codul contravențional, astfel instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

În ședința de judecată apărătorul Violina Munteanu nu s-a prezentat, fiind legal citată, astfel instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa acesteia.

Agentul constatator în cadrul ședinței de judecată a solicitat respingerea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată, precum și respingerea contestației depuse de Andrei Gorbuli.

53

Audiind argumentele expuse de participanții la proces în coraport cu demersul înaintat, instanța de judecată consideră demersul contravenientului Andrei Gorbuli ca fiind întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente de fapt și de drept.

Conform art. 4 alin. 1 din Constituția RM, dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

Din perspectiva Convenției Europene a Drepturilor Omului, faptele contravenționale pot intra în domeniul penal, în sensul autonom european. Astfel, în materie contravențională, au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale în privința dreptului la un proces echitabil, între care și prezumția de nevinovăție prevăzute de paragraful 2 al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Conform prevederilor art. 342 Cod de procedură penală, toate chestiunile care apar în timpul judecării cauzei se soluționează prin încheiere a instanței de judecată. Încheierile privind măsurile preventive, de ocrotire și asiguratorii, recuzările, declinarea de competență, strămutarea cauzei, dispunerea expertizei judiciare, precum și încheierile interlocutorii, se adoptă sub formă de documente aparte și se semnează de judecător sau, după caz, de toți judecătorii din completul de judecată. Încheierile instanței asupra celorlalte chestiuni se includ în procesul-verbal al ședinței de judecată. Încheierile date pe parcursul judecării cauzei se pronunță public.

Potrivit prevederilor art. 7 alin. 2, 3 Cod de procedură penală, dacă există neconcordanțe între prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și prevederile prezentului cod, prioritate au reglementările internaționale. În cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora.

Totodată, potrivit pct. 83 din Hotărârea Curții Constituționale din 09.02.2016, verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale.

Astfel, judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Pct. 107 din aceeași Hotărâre a Curții Constituționale stabilește că, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g), sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și Judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza. O astfel de interpretare asigură principiul constituțional al independenței tuturor judecătorilor în soluționarea cauzelor și supremația Constituției în procesul de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale.

Conform hotărârii Curții Constituționale nr. 15 din 06.05.1997 cu privire la interpretarea art. 135 al. 1 lit. g) din Constituția Republicii Moldova, excepția de neconstituționalitate exprimă o legătură organică, logica între problema de constituționalitate și fondul litigiului principal. Ea poate fi invocată ca incident din inițiativa părților sau din oficiu de către instanța de judecată. Elementele principale ale excepției de

59

neconstituționalitate sânt: necesitatea efectuării unui control de neconstituționalitate; existența raportului triunghiular între partea aflată în proces, ale cărei drepturi sau interese au fost eventual lezate printr-o normă neconstituțională, instanța de judecată, în fața căreia se invocă neconstituționalitatea și Curtea Constituțională chemată să soluționeze excepția de neconstituționalitate; obiectul excepției de neconstituționalitate.

În acest sens instanța reține că în cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate s-a invocat neconstituționalitatea prevederilor conținute în "prevederile art. 439/1 Cod contravențional", dat fiind faptul că Legea oferă posibilitatea sancționării contravenientului, care nu este proprietarul vehiculului rutier.

În baza celor expuse și în temeiul art.4 alin. 3, 2, 7, 29, 142 Cod de procedură penală, pct. 83, 107 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, art. 20, 115 din Constituția Republicii Moldova instanța de judecată,

DISPUNE:

Se admite demersul contravenientului Andrei Gorbuli.

Se sesizează Curtea Constituțională privind controlul constituționalității prevederilor conținute în "articolul 439/1 din Codul contravențional".

Încheierea separat nu se supune nici unei căi de atac, dar poate fi atacată o dată cu fondul cauzei.

Președinte de ședință,
Judecător

Serghei Papuha